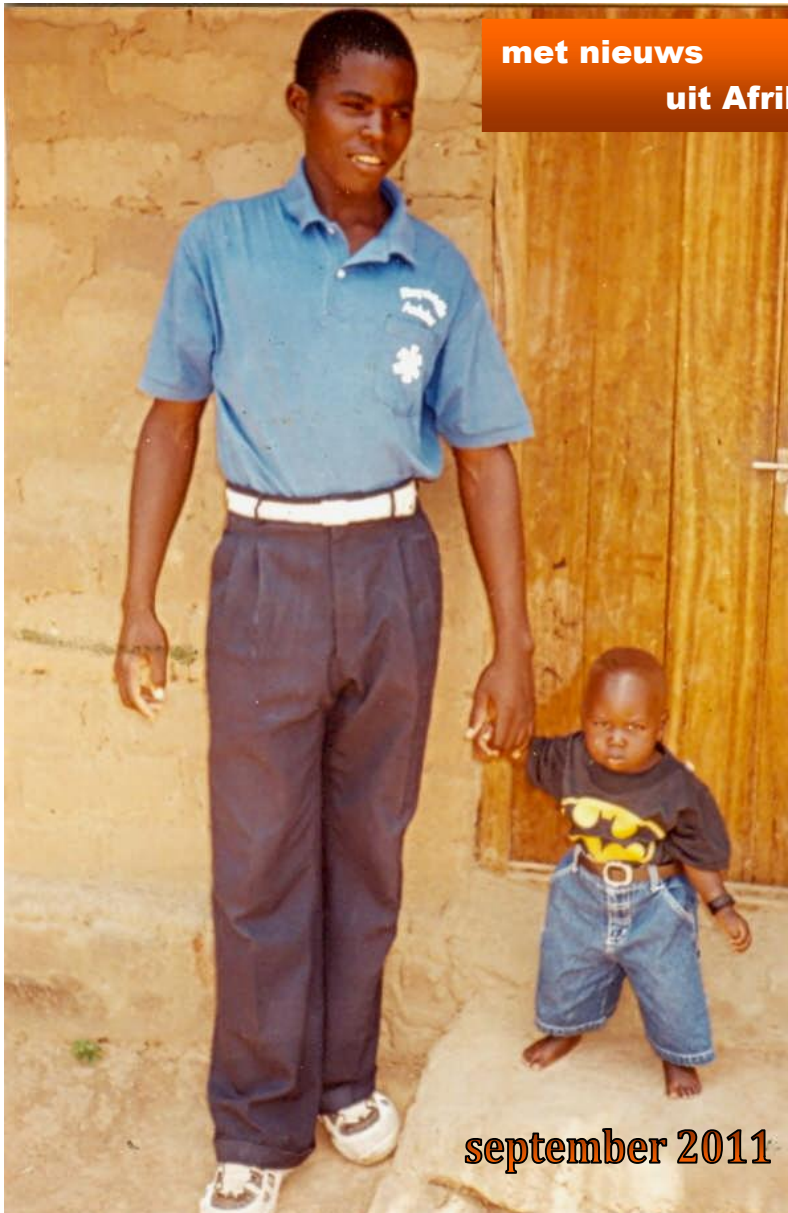

Missionarissen van Afrika – Witte Paters

met nieuws
uit Afrika

september 2011

***De* CONTACTBRIEF**

Colofon

De Contactbrief

verschijnt 4x per jaar.
De verantwoordelijke:
efveve@zonnet.nl

Missionarissen van Afrika
- witte paters –

- Modestusstraat 20
5101 BP DONGEN

- Postbus 118
5100 AC DONGEN

☎ 0162 – 31 38 45

→ www.wittepaters.org

* Sector overste

sectorwfned@kpnmail.nl

☎ 0162 – 38 31 37

* Secretariaat

provsecr@planet.nl

☎ 0162 – 38 31 38

fax: 0162 – 38 63 16

* Economaat

ned-prov-econ@wxs.nl

☎ 0162 – 38 31 22

* ING Bank 1071250

t.n.v. Witte paters van
Kardinaal Lavigerie

* ABN-AMRO 524547513

t.n.v. Witte Paters

* Afrika Steunfonds

afrikasteunfonds@planet.nl

☎ 0162 – 38 31 16

ING Bank 11 222 11

* Woonzorgcentrum

St. Charles, Heythuysen

wpstcharles@gmail.com

☎ 0475-49 04 83 of

0475-49 04 84

**IN
DEZE
AFLEVERING**

- 03 ▶ *De basiliek in Algiers*
p. F.v. Vlijmen
foto's: archief.
- 06 ▶ *E-mail uit Burkina Faso*
p. B. Burm
foto's: archief
- 08 ▶ *In Korhogo is alles rustig*
p. J. de Bekker
foto's: onbekend
- 11 ▶ *Terug naar Afrika*
→ *Uganda*
br. F. Dewez
foto's: F. Dewez
- 15 ▶ *Reünie Oud-studenten*
dhr. K. Veenhof
- 17 ▶ *Chocolade Hart*
- 19 ▶ *De Witte Paters in
Jeruzalem*
foto's: archief.
- 23 ▶ *Column*
p. J. Mol
- 26 ▶ *In memoriam –
p. J. Rieter*
- 27 ▶ *Onze overledenen*

De basiliek van O. L. Vrouw van Afrika in Algiers

Deze basiliek is de kathedrale kerk van het aartsbisdom Algiers, ligt op 124 meter hoogte en kijkt uit over de Middellandse Zee.

De bouw ervan, naar het ontwerp van de Franse architect Jean Eugène Fromageau, werd begonnen in 1858. Mgr. Dupuch (1800-1856), de eerste bisschop van Algiers, was in mei 1840 aanwezig op een missietentoonstelling in Lyon, Frankrijk, waar voorwerpen werden getoond die bestemd waren voor zijn arm bisdom in Noord-Afrika. Er was ook een bijzonder mooi, zwartkoperen Mariabeeld bij, hem gegeven door de Zusters van het Heilig Hart van Lyon en bestemd voor zijn kathedrale kerk. Omdat die kathedraal nog gebouwd moest worden, werd het beeld tijdelijk in bewaring gegeven aan de Trappisten in zijn bisdom.

Charles Lavigerie, de latere kardinaal en stichter van de Missionarissen van Afrika (1868) en van de Zusters Missionarissen van O. L. Vrouw van Afrika (1869), werd in 1867 aartsbisschop van Algiers. Met zijn bezielende kracht droeg hij er toe bij dat die kathedrale kerk werd afgebouwd. In 1872 vond de inwijding plaats. Een jaar later, op 4 mei, werd het mooie Mariabeeld er een plaats gegeven. De kroon op het werk was toen in 1876 de kerk de eretitel 'basiliek' kreeg en Paus Pius IX aan Mgr. Lavigerie toestemming gaf om een gouden kroontje te plaatsen op het Mariabeeld. Dit gebeurde op de vooravond van de maand mei, op 30 april.

Restauratie

Na de onafhankelijkheid van Algerije (1962) trokken Franse kolonisten in grote aantallen weg en de basiliek raakte in verval. Aardbevingen in 1990 en in 2003 verergerden de situatie. Eindelijk

werd in 2006 begonnen met de restauratie. Het restauratiefonds van meer dan 5,2 miljoen euro bestond uit gelden van de staat Algerije, van de Europese Unie en van publieke donateurs. In december 2010 was de restauratie voltooid. De heropening van de basiliek, in aanwezigheid van Algerijnse en Franse eminente personen, toonde, volgens talrijke Algerijnen, de groeiende religieuze verdraagzaamheid in het land. Christenen mogen momenteel in Algerije hun godsdienst wel beleven, maar ze mogen die niet openlijk belijden en zeker geen moslims bekeren.

De kathedrale Mariabasiliek in Algiers

De Zwarte Madonna

De Islam is de officiële godsdienst van het land en wordt door nagenoeg de gehele bevolking beleden. Minder dan 1% van de bevolking behoort tot christelijke en joodse minderheden. Toch heeft de Algerijnse overheid geld gestoken in de restauratie van de kathedrale Mariabasiliek om *een draagvlak van broederschap te creëren tussen allen die van Algerije houden*. Volgens aartsbisschop emeritus Henri Teissier van Algiers maakt het katholieke godshuis

deel uit van het Algerijnse culturele patrimonium. De Maria-basiliek wordt niet alleen door katholieken bezocht, ook tal van moslims gaan de basiliek in om er de hulp in te roepen van de 'Zwarte Madonna'. De oproep tot Maria staat met grote letters op de muur achter haar beeld:

*Notre Dame d'Afrique
priez pour nous et pour les Musulmans*

1

*O. L. Vrouw van Afrika,
bid voor ons en voor de moslims.*

E-mail uit Burkina Faso

van p. Willy Burm

werkzaam in Burkina Faso sinds eind 1962

Een uitgestrekte parochie

veel werk

vier missionarissen

drie al behoorlijk op leeftijd.

kilometer van Dori verwijderd op de weg naar Djibo. De parochie van Dori is nu in handen van de diocesane clerus van Burkina Faso.

Vier jaar heb ik pastoraal werk gedaan in de stad Dori, maar eind juni kwam daar een einde aan, want de bisschop wilde me in de stad Arbinda aan het werk hebben. Die ligt ongeveer 110

In Arbinda werken vier Witte Paters: de pastoor *p. Jozef Clochard*

(71, uit Frankrijk), *p. Chris Gindre*

(82, uit Frankrijk), *p. Willy Burm*

(75, uit Nederland) en *p. Marcin Zagula*

(36, uit Polen). Een M. Afr.

seminarist uit Malawi, Paul Kitha

(26), is hier als stagiair om

werkervaring op te doen.

Catechumenen zijn er veel in de

buitenposten (d.i. subparochies),

maar jammer genoeg niet in de

stad Arbinda zelf. Wel is het een probleem dat al die buitenposten zo

ver weg liggen, minstens 20 km.

Wat het klimaat betreft, de laatste weken heb ik het wat kalmer aan moeten doen, want het was hier erg heet: iedere dag meer dan 40 graden, vaak zelfs 45 graden. Je bent gewoon "gestoofd vlees". Kort voor Pasen ben ik dan ook een week in de hoofdstad Ouagadougou geweest om in een kamer met airco wat af te kunnen koelen. Maar die hoofdstad ligt wel 300 km van hier! Na Pasen was ik twee weken in Gorom-Gorom, waar de zusters een weeshuis hebben en ook een "hotel" voor toeristen met een 10-tal kamers met airco. Gorom-Gorom ligt op 80 km afstand van hier.

Terug in Arbinda doe ik het heel kalmpjes aan: het is veel te warm om je druk te maken. Sinds enkele dagen gaat het iets beter omdat het in de buurt (in Ouagadougou bv.) heeft geregend, en dan koelt het hier ook iets af. Nu maar hopen, dat ik het uit kan houden tot het volgend jaar, want dan neem ik mijn vakantie. De maand juli zal ik in Gorom-Gorom zijn om de diocesane priesters te vervangen, die dan op vakantie zullen zijn. Ook daar, dus in Gorom-Gorom, werkt een stagiair, en die neemt nogal wat homilieën voor zijn rekening.

p. Willy
wburm@fasonet.bf

In Korhogo is alles rustig

p. Jozef de Bekker vanuit Korhogo

Op 21 mei was het groot feest in Yamoussoukro, en in heel Ivoorkust, vanwege de officiële installatie van president Ouattara. Hij hield een prachtige redevoering: geen enkel woord van wraak of haat, maar een oproep tot vrede en verzoening in gerechtigheid. Daar heeft hij echt de nadruk op gelegd.

Na die plechtigheid moest het echte werk beginnen. President Ouattara heeft veel zorgen. Een van zijn eerste maatregelen is dat - voorlopig - alle ziekenzorg in de openbare ziekenhuizen gratis is, inclusief de medicijnen. Maar er is veel meer te doen.

Het leger

Dit is een samenraapsel van het vorige leger, ook van de troepen van de rebellen en van alles wat zich daar door de tijden er bij heeft aangesloten. De een heeft voor Gbagbo, d. i. de vorige president, gestreden, de ander voor Ouattara, en anderen waren een "zelfstandig legertje" begonnen. Ergens hebben ze dus in de afgelopen jaren tegen elkaar gevochten. Van dat samenraapsel moet één nationaal leger gevormd worden, en dat zal niet eenvoudig zijn. Om te beginnen: Wie zal het hoofd van het leger worden? Uit welke groepering zal hij komen? Zullen de anderen hem aanvaarden? Voor de politie is het probleem even moeilijk. Ook zij hebben vooral voor Gbagbo gestreden.

De taken van het leger en van de politie moeten duidelijk worden afgebakend: Het *leger* is er voor de veiligheid van het *land*, terwijl de *politie* de veiligheid van de *bevolking* moet verzekeren.

Induſtrie en bedrijfſleven

Alle takken van bedrijf, in de privé en in de publieke sector, hebben geleden, en soms véél geleden, tijdens de 5 maanden post-electorale crisis. Een artikel in een dagblad ſchreef over de totale omvang van de ſchade: ruim anderhalf miljard Euro. Iedereen is de ſchade aan het opnemen. Iedereen vraagt om hulp van de regering om weer overeind te komen, om weer op gang te komen.

Corruptie

Deze heeft hoogtij gevierd op alle niveaus en in alle branches van de samenleving. Diploma's konden worden "gekocht". Zo ook baantjes in de administratie, plaatsen bij politieopleidingen en om douane ambtenaar te worden. Alles kon 'gekocht' worden, en er werd niet gekeken naar capaciteiten. Die mentaliteit moet worden uitgeroeid, maar dat zal gemakkelijk zijn.

Rechtvaardigheid en recht

Een ander euvel in onze maatschappij is de ongestraftheid: verduisteringen, valsheid in boekhouding, steekpenningen bij grote investeringen enz. Ook de kwestie van het chemisch afval dat in 2006 in Abidjan werd gestort. Natuurlijk ook het grote schandaal van de koffie- en cacaohandel, waar miljoenen euro's gewoon zijn "verdwenen". Dat alles ligt op een eerlijk proces te wachten. En niet te

vergeten, de misdaden door Gbagbo en de zijnen gepleegd in de voorbije vijf maanden. Maar ook de rebellen en de soldaten van het huidige leger gaan niet allemaal vrijuit. Ook zij hebben misdaden gepleegd in de eerste jaren van de opstand.

President Ouattara wil dat iedereen berecht wordt, en dat iedereen hierbij gelijke rechten heeft, of hij nu pro Gbagbo of pro Ouattara was. Dat zal hem heel wat

hoofdbrekers kosten, want ze zullen het hem kwalijk nemen als hij - zo nodig - zijn partizanen zal berechten. Maar momenteel praat men alleen over de misdrijven die nà de verkiezingen zijn begaan.

Een nieuwe regering

Op 2 juni heeft Ouattara zijn nieuwe regering bekend gemaakt. Tijdens de verkiezingscampagne had hij beloofd een regering van nationale eenheid te vormen met mensen die de kundigheid hebben om een ministerie te leiden. De nieuwe regering telt ministers uit meerdere partijen, maar niet uit die van Gbagbo, de vorige president, en dat zal zo blijven tot het einde van het jaar. Dan zullen er verkiezingen gehouden worden, en zal er een nieuwe regering gevormd worden met inachtneming van de resultaten van die verkiezingen. We gaan dus een lange tijd tegemoet waarin de President blijk moet geven dat hij zijn beloftes waar maakt.

In Abidjan

Van 6 tot 10 juni zijn twee van mijn confraters en ik op bezoek geweest in Abidjan. De reis verliep voorspoedig, maar de wegen hebben wel een opknopbeurt nodig. Deden we vorig jaar 8 uur over de reis naar Abidjan, deze keer was het bijna 10 uur, zonder de rusttijden erbij te tellen.

In Abidjan is het over het algemeen rustig. In de wijk Abobo, waar ons WP-huis is gevestigd, is er minder verkeer dan voorheen, maar er is toch volop werk te doen. Sommige huizen van religieuzen zijn nog bezet door het leger, terwijl andere huizen volledig zijn leeggehaald, bv. dat van de Cadier&Keer paters en dat van de Franciscanen. Ons huis is in februari getroffen door een granaat, maar de schade valt nogal mee. Onze studenten zijn allemaal terug en ook de leraren. Om het studieprogramma af te kunnen maken, hebben ze nu meer lessen dan normaal, want ze moeten het een en ander inhalen om rond 20 juli helemaal klaar te zijn. Uit de verhalen die de studenten vertellen is het duidelijk dat ze veel, heel veel meegemaakt hebben.

In het noorden van het land, dus in Korhogo, is het rustig. We hopen en bidden dat de vrede gehandhaafd blijft. ■

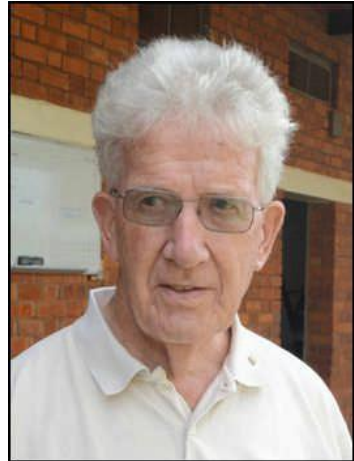
Terug naar Afrika

➔ naar Uganda

Sinds eind 1960 is hij werkzaam in Uganda.

Op allerlei gebied heeft hij zich ingezet.

Hier vertelt hij in het kort waar hij al die jaren mee bezig is geweest.

Br. Frans Dewez, m.afr. - Klundert, 1932

Na een mooie en rustige vakantie ben ik in september weer teruggegaan naar Uganda, waar ik de voorbije 50 jaar geleefd en gewerkt heb. Misschien is dit de tijd om iets meer over mijn leven en mijn werk in Uganda te vertellen.

In september 1960 arriveerde ik in Mbarara, en deed mijn best om de taal te leren en me in te werken in de mentaliteit van het volk. Het duurde niet lang of ik werd naar de technische school gestuurd en een jaar later werd ik er directeur. Vervolgens werd ik medeoprichter van een Training School voor Catechisten waar ik 7 jaar actief bleef in het onderwijs. Buiten het lesgeven om werd er dikwijls een beroep op me gedaan vanwege mijn achtergrond op de technische school:

elektriciteit aanleggen, dieselmotoren repareren, iets doen voor de tuinbouw, enz. In 1969 werd me gevraagd om in het bisdom een centraal kantoor op te zetten voor 'planning en ontwikkeling' en dit te doen in coördinatie met andere bisdommen. In deze periode, die tien jaar duurde, was ik constant bezig met kleinschalige waterprojecten, maar ook met koeien en varkens op talloze boerderijen. Het was een tijd van projecten, en voor mij persoonlijk toch vooral een tijd van hopen: hopen dat dit plan zal lukken, dat een project zal aanslaan, want in dit soort ondernemingen moest ik veel ervaring opdoen.

Langzaam maar zeker kwam die ervaring er en dat was de reden dat ik in 1979 naar de hoofdstad Kampala werd geroepen om er Nationaal Coördinator Ontwikkelingssamenwerking te worden voor de Katholieke Kerk in Uganda. Dat betekende: samenwerken met de nationale regering, ook met niet-gouvernementele instanties, met VN-organisaties en andere. Het was de periode na Iddi Amin: het land moest praktisch opnieuw worden opgebouwd: er was hongersnood in het noorden van het land; er was zo goed als niets te koop; bijna alles moest worden ingevoerd vanuit Kenia of van verder weg. Het was een interessante tijd voor mij persoonlijk, ongetwijfeld, maar toch ook een zware en gevaarlijke tijd. De Belgische pater Fons Vanden Boer en ik hebben toen samen een bureau opgezet om vanuit de Katholieke Kerk met andere kerken samen te werken in een aantal projecten: de Joint Medical Store bv., waar Nederlandse hulporganisaties zoals Memisa, Cebemo, Wilde Ganzen, Mensen in Nood aan meewerkten.

De periode
na de val van
Iddi Amin

En toen gebeurde het. We schreven 1991, en dat jaar werd een keerpunt in mijn leven. Op retraite bij de Zusters Clarissen las ik rond het kruis de woorden *Francis, repair my Church*. Dat gaf de doorslag. Dus niet bouwen, maar repareren. Ik maakte een sabbatjaar in Uganda en het resultaat was dat, na bijna 40 jaar te hebben gewerkt aan allerlei projecten en werkzaamheden, het tijd werd voor me om me meer geestelijk bezig te gaan houden.

Ik kwam in contact met de Charismatische Beweging en langs die weg met verschillende cursussen voor communicatie, vorming van leiders in Uganda, enneagram en veel andere. Ik kreeg de kans om actief deel te nemen aan het geven van cursussen, ook (vooral) aan religieuzen.

Vanaf 1995 heb ik me helemaal ingezet voor de Katholieke Charismatische Vernieuwing, en dat werk doe ik nog steeds. Daarbij gaat het hoofdzakelijk om de vorming van mensen met een leidinggevende functie - het wordt T. O. T. genoemd, d.i. Training of Trainers. Die cursussen hebben als centrale gedachte 'Back to the Roots', d.i. teruggaan naar de wortels, naar het onderricht dat Jezus gaf aan de mensen en zoals Hij het gaf. M.a.w. we proberen om de Katholieke Charismatische Beweging terug te brengen naar de kern van de geestelijke vernieuwing, vooral tijdens *stil* gebed: in ons hart luisteren naar wat de Heilige Geest mij/ons te zeggen heeft. Een cursus wordt door een team van drie instructeurs gegeven en we maken daarbij gebruik van computers en projectors. Dikwijls moeten we zelf zorgen voor de nodige elektriciteit en daarom nemen we onze kleine generator overal mee naar toe. Hier kregen wij hulp voor van de Week Nederlandse Missionaris via p. J. Hoppenbrouwers.

**Mr. Edward Bagonza,
een lid van ons team.**

Dat werk brengt me naar verschillende bisdommen in Uganda, zowel in het noorden van het land als in het zuiden. We worden gevraagd om cursussen te geven in scholen en universiteiten, soms zelfs in Kenia en Tanzania. Zo een cursus is niet alleen theorie, er komt ook veel praktijkwerk bij, zoals huisbezoek, counselling, ontmoetingen op school en op straat. Dit jaar zijn we bezig om met verschillende groepen aan bosbouw te doen: bos beplanting, dus een meer holistische aanpak, en dit geven we vooral door aan de Charismatici omdat zij al tot een hechte groep gevormd zijn.

Terwijl ik in de voorbije maanden in Nederland op vakantie was, ging het werk gewoon door, want Ugandese leiders zijn klaar om mijn werk over te nemen. Nieuwe Evangelisatie is een werk dat door lekenleiders gedaan moet worden. Edward Bagonza en Andrew Yoombe met hun echtgenotes vormen zo een team.

Mijn vaste woonplek is nog steeds in Kampala, in een gemeenschap van vijf Witte Paters. Mijn kantoor is in een container. Elke dinsdag komen hier mensen voor 'counseling' en drie leiders van ons team doen hetzelfde

werk. Mijn leeftijd is zo dat ik eigenlijk op 'pensioen' moet, maar ik dank God voor mijn gezondheid en ga weer vlug terug naar Uganda om met goede moed de mensen te helpen zelf het evangelie van Jezus te verkondigen door goed en lief te zijn, voor elkaar en voor deze aarde, die Gods gave is aan ons. ■

Een
van
onze
groepen
in
sessie

Vereniging Oud-studenten Witte Paters

Reünie op zaterdag 1 oktober 2011
bij de Witte Paters, Modestusstraat 20, 5101 BP DONGEN
Telefoon 0162 - 313845

Voor deze reünie worden uitgenodigd:

- alle oud-studenten met echtgenote/partner,
- alle in Nederland vertoevende Missionarissen van Afrika,
- alle oud-Missionarissen van Afrika met echtgenote/partner.

De ontvangst is vanaf 10.00 uur. Zij die de Eucharistieviering willen bijwonen kunnen dit doen om 11.00 uur in de kapel. De afsluiting van de dag zal rond 16.00 uur liggen.

Ben Milpas zal over zijn ervaringen vertellen en met een sprekende presentatie foto's laten zien van zijn trektocht door Afrika zoals Henry Morton Stanley, met in zijn kielzog de eerste Witte Paters, die in 1878 maakte. Ben zal duidelijk maken hoe indrukwekkend zijn reis is geweest en, in het verlengde daarvan, wat voor een prestatie Stanley aan de dag heeft gelegd.

De onkosten voor de reünie bedragen EUR 10 p.p. (lunch en drankjes inbegrepen); de jaarcontributie is verhoogd tot EUR 10.

U wordt verzocht het verschuldigde bedrag over te maken naar de rekening van de VOWP bij de ABN/AMRO onder nummer 61.66.06.575 ten name van de penningmeester P. Fruytier te Goirle onder vermelding van VOWP.

Z.O.Z. →

U gelieve uw deelname aan de reünie op te geven aan de secretaris van de VOWP, d.m.v. het strookje, telefonisch of per e-mail.

Eenieder wordt aangespoord aan bekenden kennis te geven van de reünie, zodat wij op deze manier ons bestand kunnen uitbreiden.

Wij zien U gaarne op 1 oktober, voor de 9^e keer in DONGEN.

Met vriendelijke groet,

Kees (C.H.N.) Veenhof, secretaris.

Herenweg 83 A, 2105 MD Heemstede.

Telefoon 023 - 5281101; veenhofc@telfort.nl

✂-----hier afknippen-----

Naam en voorletters

Telefoon

Adres.....

Postcode en plaats

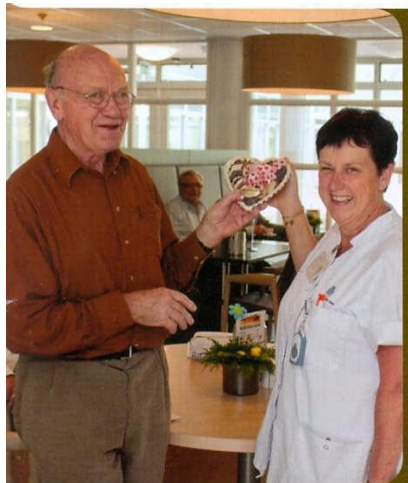
E-mailadres

Neemt deel aan de reünie op zaterdag 1 oktober 2011

met 1 of 2 personen:

augustus 2011

Chocolade Hart voor de zorg

“Wat een goed idee om iemand in het zonnetje te zetten, die zich bijzonder inzet in onze organisatie,” schreef Jacqueline van Buggenum, medewerker dienstverlening in woonzorg-centrum St. Charles. “Ik dacht meteen al aan iemand die zeker een Chocolade Hart verdient. Ik weet zeker dat hij niet graag in de schijnwerpers wil staan, maar toch zou het van toepassing zijn om hem namens het hele team en alle cliënten van woonzorg-centrum St. Charles dit *Chocolade Hart* aan te

bieden voor zijn jarenlange dienstbaarheid. Het hele personeel van woonzorg-centrum St. Charles kan ieder moment van de dag en nacht een beroep om hem doen. En dat is al jaren zo. Hij is voor zijn medebroeders een belangrijk persoon die alles voor hen doet: verhuizen van kamer naar kamer, vuilnis ophalen in het hele huis. Hij heeft meegeholpen met de hele verhuizing van het oude St. Charles naar het nieuwe woonzorgcentrum, hij is de hele dag in de weer. Zijn naam is Broeder Bert van Zutphen in Woonzorgcentrum St. Charles.” Voor hem dus dit Chocolade Hart.

-(Overgenomen uit “Flits”,
het personeelsblad van Land van Horne, mei 2011.)-

Br. Lambert van Zutphen, M.Afr.
Dinther, 1935.

Proficiat, Bert!

Redactie *De Contactbrief*.

WP-senioren uit St. Charles - Heythuysen

J. Rademaker - F. Fortuin - H. Hamers - L. Degenhart - C. Vismans

H. vd Ven - N. d. Bekker - P. Bongers - J. Heuves - A. vd Laak - L. Melis - B. Vulkers - H. Remhs - H. Kager - A. vd Pol

Th. de Jong - M. vd Ven - L. v. Zutphen - P. Wels - M. Berends - P. vd Linden - W. Delen - W. v. Wijk - S. Kuppens

C. Hoppenreys - H. Peters

De Witte Paters in Jeruzalem

Pater Tom Wijffels, m.afr.

's-Hertogenbosch, 1936

woont en werkt sinds 2001 in Jeruzalem.

Hij is er belast met het secretariaat

van de voortgezette vorming

van onze missionarissen.

Hij schrijft ons hier over

de WP-gemeenschap in het algemeen.

De Sint-Annakerk

Al sinds oktober 1878 is er een gemeenschap van Witte Paters in Jeruzalem. In dat jaar kwamen de eerste drie paters aan om de Sint-Annabasiliek te beheren. Deze kerk werd in 1140 door de kruisvaders gebouwd op de plaats waar, volgens de christelijke traditie, Joachim en Anna woonden en de maagd Maria werd geboren. Na de inname van Jeruzalem door Saladin in 1187 deed de St.-Annakerk eeuwenlang dienst als Koranschool. In 1856 werd de kerk door de sultan overgedragen aan Frankrijk als dank voor haar steun tijdens de Krimoorlog (1853-1856). De Franse regering vroeg de Witte Paters om de zorg voor die kerk op zich te nemen. Onze gemeenschap daar is onze enige grote gemeenschap die bijna

vanaf het begin van de Sociëteit van de Missionarissen van Afrika bestaat.

Priesteropleiding en Voortgezette Vorming

Van 1882 tot 1967 hebben onze confraters de opleiding van de Grieks-Melkitische clerus, d.i. Arabische christenen, in handen gehad, maar toen in 1967 Oost-Jeruzalem werd ingenomen door Israël, was men in feite gedwongen het grootseminarie te sluiten en te verhuizen naar Beiroet in Libanon. Het

gevolg was dat de seminariegebouwen leeg kwamen te staan. In 1976 kregen die gebouwen eindelijk een nieuwe bestemming: het werd een plaats voor een drie maanden durende voortgezette vorming van de Missionarissen van Afrika als een eventueel onderdeel van een sabbatjaar. Ik ben belast met het secretariaat van dat studieonderdeel.

Pelgrims naar de Sint-Annabasiliek

Gaandeweg is het aantal pelgrims

dat de Sint-Annakerk bezoekt, behoorlijk toegenomen. Enkele jaren al tellen we gemiddeld 2000 personen per dag. Twee medebroeders zijn als regel met dit apostolaat belast.

WP-seminaristen

Sinds augustus 2006 zijn er ook WP-seminaristen die hier hun studies doen. Al

sinds 1929 hebben de paters Salesianen hun Studium Theologicum Salesianum in Bethlehem en dat Studium is geaffilieerd met de theologische faculteit van hun pauselijke universiteit in Rome. Het is dus een volledig erkende priesteropleiding om theologie te geven en diploma's uit te reiken. Alle docenten zijn professoren met de vereiste bevoegdheden. Toen de Salesianen besloten om hun Theologicum van Bethlehem naar Jeruzalem te verhuizen, was er geen probleem om een kleine groep van onze studenten hun theologiestudies in Jeruzalem te laten doen. Een droom die werkelijkheid werd! Wie van ons had - lang geleden - zelf niet de gelegenheid willen hebben om te studeren in het Heilig Land? Wij vonden onze jonge mensen bevoorrecht het te mogen doen! Het theologie-instituut ligt in

Links: de Sint-Annabasiliek
In het midden: het seminariegebouw

West-Jeruzalem, een goed ½ uur flink doorlopen vanuit St-Anna.
Als het regent gaan ze met de auto.

Alle vakken van de priesteropleiding hebben hun plaats op het curriculum: Bijbel N.T. en O.T. met wat Bijbels, Grieks en Hebreeuws; ook theologie, liturgie, methodologie, patrologie, (kerk-)geschiedenis en tenslotte Judaïsme. Sommige vakken komen natuurlijk minder aan bod dan andere.

De seminaristen van de Salesianen volgen aparte colleges over St. Johannes Bosco, zijn spiritualiteit en werk met de jeugd, terwijl aan onze kandidaten missiologie en missiegeschiedenis gegeven worden door p. Dominique Arnaud en oecumene en aanverwante onderwerpen door p. W. Russell, twee van onze eigen professoren.

Wij, de ouderen in de WP-gemeenschap zien grote voordelen in deze nieuwe opzet, want met de komst van onze jonge mensen is onze gemiddelde leeftijd ineens gezakt van ongeveer 65 jaar naar 47 jaar. De jongelui weten vaak van alles van elektronica, computer, mobieltjes, techniek, noem maar op, en dat bewijst ons vaak grote

diensten. Ze maken zich ook verdienstelijk als chauffeur en zijn enthousiaste muzikanten die heel wat leven in de brouwerij gebracht hebben. Er wordt weer gesport en van alles gedaan, te veel om op te noemen. Onze gemeenschap is beslist 20 jaar jonger!

De eerste groep kwam aan in 2006 en telde 7 man: 3 uit Zambia, 2 uit Burkina Faso en 2 uit Nigeria. Een van hen heeft intussen afgehaakt. De andere zes hebben hun studies afgemaakt en zijn intussen in hun geboorteland priester gewijd en doen nu pastoraal werk in Afrikaanse landen.

De tweede groep arriveerde in 2007: slechts 2 jonge mensen: een uit India en een uit Burundi. Beiden zijn in juni dit jaar naar hun eigen land terug gegaan om de priesterwijding te ontvangen.

De derde groep kwam in 2009, ook een groep van 2 man: een uit Congo en een uit Burkina Faso. Zij beginnen nu hun 3de jaar theologie.

De 4de lichting, die van 2010, telde 5 man en komen uit Nigeria, Uganda, Kenia, Burundi en Zambia. In augustus hebben we slechts één eerstejaarsstudent gekregen: uit Burkina Faso.

Een laatste aspect van onze gemeenschap is dat wij na enige tijd merkten dat het niet eenvoudig is om in 'n grote gemeenschap goed met elkaar om te gaan: sommigen kwamen nooit aan bod om het hunne bij te dragen, anderen schenen niet aan te voelen dat iedereen zo zijn meningen heeft en ook wel eens iets veranderd wil zien. Daarom hebben we nu drie groepjes samengesteld waarin jongeren en ouderen vertegenwoordigd zijn, spraakzame lieden en ook de 'onderzeeërs' die alleen het woord nemen als ze daartoe uitgenodigd worden. Deze formule stelt ons in staat elkaar beter te leren kennen, ons meer voor elkaar te interesseren en een hechtere gemeenschap te vormen. ■

Tom Wijffels m.afr. – 7 augustus 2011.

tomcmwijffels@gmail.com

COLUMN

Pater Jan Mol:

*'Missiewerk' heeft tegenwoordig een
wijdere betekenis
dan wij er vroeger
aan gaven.*

FOTO: R.v.d.Mast, m.afr.

Wij waren heel vertrouwd met het laatste hoofdstuk van het Matteüs-evangelie, als het ging om 'Missie' te verklaren vanuit het Evangelie: *"Ga en onderwijs alle volken en doop hen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest..."* (Mt. 28,19). Dat was eerlijke taal: erop uit trekken, leerlingen maken, christelijke gemeenschappen stichten, de kerk planten, catechese geven, dopen. Zo voelden wij ons gezonden, want de opdracht was duidelijk.

Maar na het tweede Vaticaans Concilie (1962 - 1965) kwamen ook andere evangelieteksten naar boven in onze gedachten als we spraken over Missie. Ik denk dan in het bijzonder aan de tekst waar Jezus zijn apostelen en leerlingen uitzendt. Hij zegt daar: *"Verkondig op uw tocht: het Koninkrijk der Hemelen is nabij. Genees zieken, wek doden op, reinig melaatsen en drijf duivels uit..."* (Mt.10.7-8).

Dit is zeker een eerdere en een oorspronkelijke tekst van Jezus, die ook meer aansloot bij de manier waarop hij zijn eigen missie begreep: het koninkrijk verkondigen door het stellen van de tekenen die de inhoud van dat Rijk Gods al zichtbaar aanwezig moesten stellen. Wel lezen wij in dezelfde tekst dat Jezus zijn leerlingen uitzendt, niet naar

de heidenen (de niet-joden), maar enkel en alleen naar de verloren schapen van het huis van Israël. Zijn missie had nog niet die universele uitstraling 'ad Gentes', d.i. naar de heidenen, naar de andere volken. Deze tekst is minder kerkgericht en meer gericht op mensen. In deze context kunnen dan ook de tegenwoordige missieprioriteiten zoals "gerechtigheid en vrede" een betere plaats krijgen. Het gaat om het Rijk Gods, een rijk van vrede, liefde en gerechtigheid.

Verbroedering

Heel onlangs ontdekte ik dat ook andere teksten en uitspraken van Jezus licht kunnen geven - en dat ook doen - als we het over Missie hebben. Ik denk dan heel speciaal aan passages waar Jezus het heeft over eenheid. Hij bidt zijn Vader dat allen één zouden zijn. Het gaat dan wel over zijn leerlingen, maar als hij het heeft over één kudde en één herder, kan dat in een opener geest gelezen worden. Ook Jezus zelf heeft een ontwikkeling ondergaan. Tijdens zijn prediking komt hij in contact met

enkele niet-joden: een Romeins honderdman (centurio), alsook een Syro-Fenicische vrouw. Van beiden zegt hij dat hij bij hen een groter geloof heeft gevonden dan bij de Joden. Jezus ontdekt in hen de waarden van het koninkrijk. We hebben ook nog die mooie tekst van Jezus waarin hij de Vader bidt om eenheid. Vaak lezen we deze tekst in de geest van 'allemaal één binnen de groep', en dan ook nog allemaal eenvormig, allemaal op één en dezelfde maat gesneden, hetzelfde denkend en handelend. Maar is dat wel de enige manier om "eenheid" te begrijpen? Het kan ook begrepen worden in de zin dat wij vooreerst willen erkennen allemaal te delen in eenzelfde mensheid, allen geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, bekleed met eenzelfde waardigheid, allemaal kinderen van eenzelfde Vader. Jezus bad de Vader dat wij die overtuiging zouden willen beleven in woord en in daad. Welke ook de verschillen mogen zijn (taal, kleur en

ras, gewoontes en wereldbeelden) we delen allen in een en dezelfde mensheid, allemaal gelijk in waardering en kansen. Allen hebben wij beperkingen van allerlei soort, zijn allemaal verschillend in karakter en temperament, maar vormen toch één grote familie en zijn daarom allemaal op elkaar betrokken en verantwoordelijk voor elkaar, solidair in lief en leed. Niemand is daarvan uitgezonderd, niemand wordt gemarginaliseerd. Het gaat er om die eenheid te willen beleven in verscheidenheid, dus over allerlei grenzen heen. In die geest lees ik ook het eerste gebod: *Heb uw naaste lief*. Wie is mijn naaste? Is dat niet iedere mens? Dus ook de vreemdeling, ook uw tegenstanders, uw vijanden, de geheel andere en verschillende. Zegt Jezus ook niet dat ieder die de wil van de Vader doet, zijn moeder is, zijn broer en zus?

Het is dan ook in die zin dat ik een andere missionaire prioriteit versta: die van de dialoog. Gaat het er dan niet om dat wij alle pogingen willen ondersteunen om mensen op elkaar te laten betrokken zijn, en om gemeenschappen te willen blijven ondersteunen? Mensen samenbrengen, ongeacht de tegenstellingen en verschillen. Wij horen allemaal bij elkaar, hangen van elkaar af en

kunnen van elkaar leren. Is dat niet een manier om mee te werken aan het tot stand komen van multiculturele en multireligieuze samenlevingen? Is dat ook niet zich inzetten voor verzoening op alle terrein? Ja, ook dat is *Missiewerk* in de volle zin van het woord. Jezus zendt ons uit om zijn Rijk van vrede aan te kondigen. Dus Gods Geest ontdekken in iedere mens, al is het

misschien slechts een klein vlammetje. ■

In memoriam

pater Joop RIETER, m. afr.

* Venlo, 18. 09. 1920 - † Heythuysen, 24. 04. 2011

Joop verbond zich aan de Sociëteit in 1947 en na zijn priesterwijding in 1948 vertrok hij naar Guinee om daar pastoraal te werken. Joop was toegewijd, iemand van wie je op aan kon, had een gezond en voorzichtig oordeel, hoewel hij geneigd was zich te verliezen in details.

Plotseling, op 1 mei 1967, kregen alle blanke missionarissen te horen dat zij binnen een maand het land uit moesten. Joop kwam naar

Nederland en over die trauma-ervaring zei hij later "Toen is er in mij iets stuk gegaan, dat nooit meer goed is gekomen". Twee jaar later ging hij naar Mali, een land met een andere taal en een andere cultuur. Dat was moeilijk omdat hij toen bijna 50 jaar oud was. Een jaar later was hij echt ziek.

In 1973 werd hij kapelaan in Maasniel, bisdom Roermond. In het parochieblad schreef iemand: "In zijn manier van werken werd zijn overtuiging zichtbaar, dat een gezonde kerkgemeenschap alleen kan bestaan dank zij ieders medeverantwoordelijkheid, want het erkennen daarvan scheidt solidariteit". Dertien jaar lang werkte Joop in Maasniel en ook in Heerlen, maar vanaf 1986 was hij alleen nog beschikbaar voor werk zoals uithelpen in parochies of in een ziekenhuis.

Ook in het bisdom Roermond ontstond er in de jaren '60 polarisatie. Joop wilde kritisch

zijn, doch ook in kerk en samenleving het positieve zien. Daartoe kwam hij, sinds 1974, regelmatig met samen een tiental priesters van het bisdom Roermond samen. In 1979 begonnen ze met het tijdschrift *En Toch...*, waarvan Joop administrator werd.

In maart 1997 verhuisde Joop naar Heythuysen vanwege de slechte toestand van zijn ogen. Begin 2007 zag en hoorde hij

bijna niets meer. Ondanks dit isolement bleef hij toch de vriendelijk glimlachende Joop.

Eind mei 2009 werd hij opgenomen in de verpleegafdeling van 'St. Elisabeth' in Haelen, later verhuisde hij naar eenzelfde afdeling van het Ouderencentrum 'Beek en Bos' in Heythuysen. In beide huizen werd hem de gepaste zorg geboden tot 24 april. ■

Gedenken we ook:

- 08.06.2011 Dhr. J. Hoppenbrouwers te Veghel
broer van p. J. Hoppenbrouwers.
- 10.06.2011 Zr. Aletta (Sperat) Jongerius te Boxtel
Witte Zuster.
- Mw. A. Slaats te Tilburg
weduwe van oud-medebroeder N. Peters.
- 01.07.2011 Mw. C. Marjot – Wijffels te 's-Hertogenbosch
zus van p. T. Wijffels.
- 15.07.2011 Mw. Z. van der Ven,
zus van p. H. v.d. Vent†
- 02.08.2011 Dhr. J. Schoffelmeer te Haren (Gr)
zwager van p. H. Peters
- 29.07.2011 Dhr. T. Kager te Heiloo
neef van p. H. Kager.

Dodenherdenking

Deze zal plaatsvinden op 'St. Charles',
Heythuysen
op zaterdag 5 november.

De eucharistieviering begint om 14.30.
U bent uitgenodigd om hieraan deel te nemen

Als u gaat komen, laat dat a.u.b. even weten
aan onze

coördinator op 'St. Charles':

☎ 0475 – 49 04 83

of

e-mail: wpstcharles@gmail.com